

**МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ (м. Одеса)**

Введено в дію наказом
начальника Військової академії (м. Одеса)
від 10.07.2026 № 1100/нагд

**ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність
Військової академії (м. Одеса)**

Затверджено
протоколом Вченої ради
Військової академії (м. Одеса)
від 30.03.2026 № 11

Одеса – 2026

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

Положення про академічну доброчесність Військової академії (м. Одеса) розроблено колективом співробітників під загальним керівництвом начальника Військової академії (м. Одеса) генерал-майора Андрія Ковальчука.

Колектив розробників:

- О. МАСЛІЙ – заступник начальника академії з навчальної роботи, доктор педагогічних наук, професор, полковник;
- Д. ЛІСОВЕНКО – заступник начальника академії з наукової роботи, кандидат технічних наук, доцент, полковник;
- О. АНДРОЩУК – начальник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, доктор технічних наук, професор, полковник;
- А. ВЕЙЦ – провідний науковий співробітник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, доктор філософії за спеціальністю 081 “Право”, майор;
- О. БОГДАНОВА – провідний науковий співробітник відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, кандидат технічних наук, працівник Збройних Сил України.

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	5
3. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЕТИКИ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН	9
4. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ	16
5. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД	22
6. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ З ПИТАНЬ ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	23
7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	25
8. ПОПЕРЕДЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ	26
9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	28
10. ДОДАТКИ	29

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність у Військовій академії (м. Одеса) (далі – Положення) закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між науковими та науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, іншими учасниками освітнього процесу Військової академії (м. Одеса).

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про академічну доброчесність”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”, Про авторське право і суміжні права”, “Про запобігання корупції”, постанови Кабінету Міністрів України від 15.12.1997 № 1410 “Про трансформацію системи військової освіти” (зі змінами), Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187, Положення про вищі військові навчальні заклади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.05.2021 № 467, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової перед вищої військової освіти, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 15.02.2024 № 120, листа Міністерства освіти і науки України від 24.10.2017 № 1/9-565 “Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти”, рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності, затверджених протоколом № 11 від 29.10.2019, а також інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та внутрішніх нормативних документів Військової академії (м. Одеса).

1.3. Положення закріплює норми, правила та принципи, яких повинні дотримуватися у повсякденній діяльності всі учасники наукового та освітнього процесів у Військовій академії (м. Одеса), а також регламентує процедури та критерії виявлення порушень академічної доброчесності.

1.4. Освітня, наукова, професійна та творча діяльність учасників освітнього процесу базується на наступних принципах академічної доброчесності:

пріоритетності забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти шляхом застосування відповідних методів навчання, виховання, стимулювання і заохочення;

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

відкритості інформації про правила академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності та відповідальність за них;

нетерпимості (нульової толерантності) до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності;

поваги до результатів академічної діяльності (авторства) іншої людини та непорушність прав інтелектуальної власності;

уникнення конфлікту інтересів.

2. ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

2.1. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає низку правил:

ставитися з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу;

ґрунтувати власну діяльність на надійних і достовірних даних, що базуються на результатах досліджень та відображають сучасний стан знань з відповідних питань;

перевіряти надійність і достовірність інформації, що надається здобувачам освіти та іншим учасникам освітнього процесу;

чітко окреслювати очікувані результати навчання, встановлювати зрозумілі вимоги до виконання навчальних завдань та мати прозору систему оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, яка базується на чітких оприлюднених критеріях;

добросовісно оцінювати академічні твори та навчальні роботи здобувачів освіти, переконуватися у відсутності ознак порушення академічної доброчесності;

власним прикладом сприяти формуванню у здобувачів освіти академічної доброчесності;

стимулювати та заохочувати здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;

вчасно, неупереджено, невибірково реагувати на будь-які прояви порушення академічної доброчесності, припиняти такі порушення, застосовувати до здобувачів освіти заходи реагування на порушення академічної доброчесності у випадках і порядку, визначених цим Законом, спеціальними законами та/або внутрішніми актами.

2.2. Крім того, науково-педагогічні та наукові працівники у своїй діяльності зобов'язані:

забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному та методичному рівнях навчальних дисциплін відповідної освітньої програми;

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

доносити до аудиторії достовірну наукову інформацію, сприяти творчій активності та становленню громадянської позиції молодого покоління;

постійно підвищувати свій професійний рівень, залучати у викладацькій діяльності новітні педагогічні технології та інформаційно-комунікаційні засоби навчання, використовувати новітні й достовірні джерела інформації;

керуватися принципами об'єктивності та прозорості під час оцінювання знань і компетентностей здобувачів вищої освіти;

приходити на всі заняття вчасно і не залишати аудиторію передчасно, використовувати ефективно академічний час для досягнення результатів навчання, визначених у робочій програмі навчальної дисципліни;

ретельно та грамотно складати методичні вказівки й рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти, вказуючи наявні новітні надходження літератури та Інтернет-ресурси, надавати вичерпні консультації здобувачам вищої освіти;

надавати достовірну інформацію про власну педагогічну (наукову, творчу) діяльність;

контролювати дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти;

поважати думку кожного здобувача вищої освіти, заохочувати і надавати всім рівні можливості при обговоренні дискусійних питань;

дотримуватися принципів світськості та віротерпимості в освітньому процесі;

не принижувати будь-яким чином гідність учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;

бути взірцем найвищої інтелігентності, звертатися на "Ви" до здобувачів вищої освіти, наукових, науково-педагогічних та інших працівників Військової академії (м. Одеса);

для запобігання конфлікту інтересів, пов'язаного з неакадемічним характером відносин, уникати двозначних відносин зі здобувачами вищої освіти, зокрема: прямого чи непрямого отримання подарунків або послуг від них в обмін на дії та рішення, що належать до компетенції викладача; обговорення професійних, особистих якостей працівників чи учасників освітнього процесу Військової академії (м. Одеса); намірів установити інтимні стосунки.

2.3. В контексті академічної доброчесності здобувачі освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані дотримуватися таких правил:

виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів;

у разі використання у власному академічному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей,

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора;

академічний твір здобувача освіти може включати раніше створений ним академічний твір (повністю або частково) лише у разі, якщо це дозволено умовами навчального завдання.

2.4. Крім того, здобувачі вищої освіти у своїй діяльності зобов'язані:

сумлінно, вчасно й самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні завдання, завдання проміжного та підсумкового контролю;

бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами та переведенням на індивідуальний графік навчання;

ефективно використовувати час на навчальних заняттях для досягнення навчальних цілей, не марнуючи його на зайві речі;

активно займатися самостійною роботою, знаходити інформацію з надійно перевірених джерел, додатково опрацьовувати нову літературу та Інтернет-ресурси, вказані в методичних рекомендаціях викладачів;

посилатися на джерела, з яких береться інформація, незалежно від того, в якому вигляді вона опублікована – в електронному чи паперовому;

поважати право інтелектуальної власності, наукові та навчальні здобутки інших;

надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;

дотримуватися правил ділової поведінки у спілкуванні з іншими здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними та іншими працівниками Академії;

поважати думки інших здобувачів вищої освіти, вміти вести дискусію, аргументовано відстоюючи свою точку зору;

не принижувати будь-яким чином гідність учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;

не використовувати та запобігати використанню з боку інших здобувачів вищої освіти службових або родинних зв'язків для отримання нечесної переваги в освітній діяльності.

2.5. Дотримання етичних норм у науковій діяльності вимагає від кожного учасника освітнього процесу:

дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;

забезпечувати прозорість наукового дослідження (з урахуванням визначених законодавством обмежень) шляхом надання (зазначення, повідомлення тощо) достовірної (правдивої) інформації про первинні дані дослідження, використані/застосовані методи, методики, матеріали, обладнання тощо, порядок проведення і результати власних досліджень, джерела використаної інформації, власну дослідницьку діяльність;

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

аналізувати надійність і достовірність вихідної інформації та раніше отриманих наукових результатів, що використовуються для отримання нових наукових результатів;

формулювати або формувати висновки і рекомендації за результатами досліджень на основі належних доказів і фактів;

чітко виокремлювати і розмежовувати результати власної наукової діяльності та результати наукової діяльності інших осіб;

під час оприлюднення результатів досліджень нести відповідальність за їх достовірність і вплив на суспільство.

2.6. Особи, які проводять оцінювання результатів академічної діяльності, зобов'язані вживати всіх заходів, визначених Законом України “Про академічну доброчесність”, спеціальними законами, іншими актами законодавства, внутрішніми актами, щоб оцінювання здійснювалося:

з дотриманням визначених у цьому Законі цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;

відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог до об'єкта оцінювання, процедур оцінювання та чітких і зрозумілих критеріїв оцінювання;

за допомогою методів та інструментів оцінювання, що здатні забезпечити досягнення мети оцінювання;

за відсутності недозволеної допомоги під час оцінювання результатів діяльності та/або створених для окремої особи (групи осіб) переваг чи перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження оцінювання (крім додаткової підтримки для осіб з особливими освітніми потребами);

за відсутності конфлікту інтересів або після його врегулювання в порядку, встановленому законодавством;

за відсутності упередженого ставлення або дискримінації особи за будь-якою ознакою.

Забороняється оцінювати людину, її поведінку, зовнішній вигляд, одяг та інші ознаки, якщо вони не є об'єктом оцінювання відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог до результатів її академічної діяльності.

2.7. Неприйнятним для всіх учасників освітнього процесу є:

недотримання норм Конституції та законодавства України про освіту, а також внутрішніх нормативних документів Військової академії (м. Одеса);

порушення академічної доброчесності;

участь у будь-якій діяльності, пов'язаній із обманом, нечесністю;

подання результатів чужої праці як своїх під час здійснення навчальної, наукової або трудової діяльності;

навмисне перешкоджання навчальній, науковій чи трудовій діяльності учасників освітнього процесу;

запізнення або пропуски навчальних занять чи роботи без поважної причини;

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

підроблення та використання підроблених документів, що стосується навчального процесу або посадового становища представників Військової академії (м. Одеса);

поширення неправдивої та компрометуючої інформації про учасників освітнього процесу;

перевищення повноважень під час навчання, службової діяльності або проведенні наукових досліджень;

використання службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги в навчальній, науковій чи трудовій діяльності.

3. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЕТИКИ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН

3.1. Система забезпечення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин визначає загальноприйняті світовою спільнотою стандарти здійснення освітньої та наукової діяльності здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними, науковими працівниками, а також створює середовище нульової терпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

Система забезпечення академічної доброчесності та етики академічних відносин включає в себе наступні складові:

внутрішню політику щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності;

вимоги до створення, оприлюднення, виконання та оцінювання академічних творів, навчальних робіт у частині забезпечення академічної доброчесності;

заходи, спрямовані на формування та утвердження культури академічної доброчесності;

порядок формування, повноваження та відповідальність уповноважених органів;

повноваження та відповідальність уповноважених осіб;

процедуру розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, зокрема гарантії дотримання прав учасників освітнього процесу та вчених під час розгляду таких повідомлень, порядок прийняття рішень про застосування до особи заходів реагування на порушення академічної доброчесності та порядок оскарження таких рішень.

3.2. Основними цілями системи забезпечення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин є:

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

підвищення якості організації та ефективності освітнього процесу;
забезпечення належного кваліфікаційного рівня наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт, що виконуються у Військовій академії (м. Одеса);

дотримання прав інтелектуальної власності фізичних та юридичних осіб здобувачами вищої освіти, науковими, науково-педагогічними, іншими працівниками Військової академії (м. Одеса) під час роботи з оприлюдненими (опублікованими) джерелами інформації;

удосконалення навичок коректної роботи із джерелами наукової інформації та формування сумлінного ставлення до інтелектуальних надбань;

виконання робіт з додержанням вимог наукової етики;

стимулювання самостійності та індивідуальності при виконанні (створенні) наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт (авторського твору);

роз'яснення відповідальності автору (авторам) за порушення загальноприйнятих правил цитування при виконанні (створенні) письмових робіт (авторського твору).

3.3. Контроль якості наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт спрямований на формування академічної етики та поваги до інтелектуальних надбань, сприяє впровадженню практики належного цитування через визначення поняття та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, процедури розгляду та фіксування фактів плагіату, а також формалізації можливих наслідків його вчинення у межах Військової академії (м. Одеса).

3.4. В системі забезпечення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин терміни і поняття вживаються в такому значенні:

3.4.1. *Автор* – фізична особа, творчою працею якої створено твір (відповідно до Закону України “Про авторське право і суміжні права”).

3.4.2. *Твір* – термін для позначення результатів наукової або навчально-методичної діяльності конкретної фізичної особи або групи осіб (співавторство) у вигляді інформації, що представлена на паперовому носії або офіційно оприлюднена в електронному вигляді (у тому числі на офіційному веб-сайті Військової академії (м. Одеса) або у мережі Інтернет).

До творів відносяться наступні результати наукової та навчально-методичної діяльності: монографії, підручники, навчальні посібники, статті, тези, есе, препринти, автореферати і рукописи дисертаційних робіт, кваліфікаційні та курсові роботи, проекти, реферати тощо.

3.4.3. *Академічне шахрайство* – будь-які дії учасників освітнього процесу, змістом яких є:

посилання на джерела, які не існують та/або не використовувалися в роботі, інше свідоме маніпулювання опису джерела;

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо);

проходження процедур контролю знань підставними особами;

підроблення підписів у офіційних документах, які засвідчують результати навчання та/або наукової діяльності (відомості результатів успішності здобувачів вищої освіти, журнали академічних груп, залікові книжки здобувачів вищої освіти, звіти про наукову діяльність, акти, договори тощо);

виконання на замовлення та/або продаж академічних текстів (дисертацій, кваліфікаційних робіт, навчально-методичної та наукової літератури тощо);

приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці осіб, які не брали участь у створенні продукту.

3.4.4. *Плагіат* – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору.

Основними видами плагіату є:

відчуження авторства – це передача автором (авторами) створеного ним (ними) на замовлення або без такого замовлення, платно чи безплатно, академічного твору (його частини) іншій особі та подальше оприлюднення такого академічного твору (його частини) із зазначенням як автора особи, яка не є його (її) автором;

академічний плагіат – це оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилання на відповідне джерело інформації та/або його (її) автора (авторів) (за наявності інформації про автора/авторів), та/або оприлюднення в академічному творі (навчальній роботі) перекладу іншомовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору;

приписування авторства – це оприлюднення твору, серед авторів якого зазначена особа, яка не брала участі у його створенні;

самоплагіат – це оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення;

фабрикація – це вигадкування суб'єктом академічної діяльності даних чи фактів про результати власної академічної діяльності;

фальсифікація – це свідомо зміна чи модифікація наявних даних,

що призводить до створення завідомо неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності;

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, – це оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі

чи супровідних матеріалах до нього;

недоброчесне оцінювання – це свідоме порушення вимог щодо оцінювання, визначених цим Законом, законодавством, внутрішніми актами, умовами конкурсу, що призвело до завищення або заниження оцінки результатів академічної діяльності;

несамостійне виконання завдання – це виконання навчального, конкурсного завдання, зокрема під час оцінювання результатів навчання,

із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозвolenної допомоги іншої особи (інших осіб);

недозволена допомога – це надання допомоги, не передбаченої умовами навчального, конкурсного завдання, яка призвела або могла призвести

до викривлення оцінки результатів академічної діяльності;

академічний саботаж – це діяння (дія чи бездіяльність) педагогічного, науково-педагогічного, наукового працівника, здобувача освіти, вступника, учасника конкурсу, що перешкоджає реалізації прав, свобод і законних інтересів іншої особи в її академічній діяльності;

схиляння до порушення академічної доброчесності – це прохання, вмовляння, доручення (вказівка), погроза, примушування, тиск чи будь-яка інша форма спонукання особи до вчинення порушення академічної доброчесності;

порушення академічної доброчесності під час вступного випробування (конкурсу);

інституційні порушення академічної доброчесності та інституційні заходи реагування на них.

Основними видами плагіату є:

відчуження авторства – це передача автором (авторами) створеного ним (ними) на замовлення або без такого замовлення, платно чи безоплатно, академічного твору (його частини) іншій особі та подальше оприлюднення такого академічного твору (його частини) із зазначенням як автора особи, яка не є його (її) автором;

академічний плагіат – це оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилення на відповідне джерело інформації та/або його (її) автора (авторів) (за наявності інформації про автора/авторів), та/або оприлюднення

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

в академічному творі (навчальній роботі) перекладу іншомовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору;

приписування авторства – це оприлюднення твору, серед авторів якого зазначена особа, яка не брала участі у його створенні;

самоплагіат – це оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення;

фабрикація – це вигадкування суб'єктом академічної діяльності даних чи фактів про результати власної академічної діяльності;

фальсифікація – це свідомо зміна чи модифікація наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності;

недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, – це оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього;

недоброчесне оцінювання – це свідоме порушення вимог щодо оцінювання, визначених цим Законом, законодавством, внутрішніми актами, умовами конкурсу, що призвело до завищення або заниження оцінки результатів академічної діяльності;

несамостійне виконання завдання – це виконання навчального, конкурсного завдання, зокрема під час оцінювання результатів навчання,

із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозвільної допомоги іншої особи (інших осіб);

недозволенна допомога – це надання допомоги, не передбаченої умовами навчального, конкурсного завдання, яка призвела або могла призвести до викривлення оцінки результатів академічної діяльності;

академічний саботаж – це діяння (дія чи бездіяльність) педагогічного, науково-педагогічного, наукового працівника, здобувача освіти, вступника, учасника конкурсу, що перешкоджає реалізації прав, свобод і законних інтересів іншої особи в її академічній діяльності;

схиляння до порушення академічної доброчесності – це прохання, вмовляння, доручення (вказівка), погроза, примушування, тиск чи будь-яка інша форма спонукання особи до вчинення порушення академічної доброчесності;

порушення академічної доброчесності під час вступного випробування (конкурсу);

інституційні порушення академічної доброчесності та інституційні заходи реагування на них.

3.6. Академічний плагіат треба відрізняти від помилок цитування. Найбільш типовими помилками цитування є:

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

відсутність лапок при використанні текстових фрагментів, що запозичені з інших джерел, за наявності коректного посилання на це джерело;

посилання на інше джерело;

неправильне оформлення посилання, що ускладнює пошук джерела.

3.7. Типовими прикладами самоплагіату є:

дуплікація публікацій – публікація однієї і тієї самої наукової роботи (цілком або з несуттєвими змінами) в декількох виданнях, а також повторна публікація (цілком або з несуттєвими змінами) раніше оприлюднених статей, монографій, інших наукових робіт, як нових наукових робіт;

дублювання наукових результатів – публікація одних і тих самих наукових результатів, в різних статтях, монографіях, інших наукових працях, як нових результатів, які публікуються вперше;

подання у звітах з виконання наукових проектів результатів, що містилися у попередніх роботах, як отриманих при виконанні відповідного проекту;

агрегування чи доповнення даних – поєднання старих і нових даних без їх чіткої ідентифікації з відповідними посиланнями на попередні публікації;

де агрегування даних – публікація частини раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію;

повторний аналіз раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію цих даних та раніше виконаний їх аналіз.

3.8. Різновидами списування є:

використання друкованих і електронних джерел інформації під час виконання письмових робіт, зокрема, екзаменаційних та контрольних робіт, без дозволу викладача;

здавання або репрезентація різними особами робіт з однаковим змістом як результату власної навчальної діяльності;

написання чужих варіантів завдань на контрольних заходах;

використання системи прихованих сигналів (звукових, жестових та ін.) під час виконання групових контрольних заходів з однаковими варіантами;

несамостійне виконання завдань у випадках, коли не дозволяється отримання допомоги, або не зазначення інформації про отриману допомогу, консультації, співпрацю тощо;

отримання іншої несанкціонованої допомоги при виконанні тих завдань, які передбачають самостійне виконання.

3.9. Формами обману є:

академічний плагіат;

самоплагіат;

фабрикація;

фальсифікація;

списування;

імітація освітньої та наукової діяльності;

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

неправдиве співавторство (приписування співавторства особам, які не брали кваліфікованої участі у дослідженні та підготовці публікації; не включення до співавторів осіб, які брали активну кваліфіковану участь у дослідженні та підготовці публікації, зокрема у постановці цілей та завдань роботи, формулюванні її висновків, розробці алгоритмів, аналізі результатів експериментів та розрахунків, написанні тексту тощо);

свідоме викривлення посилань на джерела, свідоме викривлення інформації, що міститься у джерелах, на які зроблені посилання;

проходження процедур контролю та оцінювання результатів навчання підставними особами;

продаж, поширення або публікація курсів лекцій, роздаткових матеріалів, записів або іншої інформації, наданої викладачем, а також використання їх для будь-яких комерційних цілей без письмового дозволу викладача;

симуляція погіршення стану здоров'я, хвороби з метою уникнення контрольних заходів;

отримання копії екзаменаційних білетів, питань чи завдань раніше, ніж буде дозволено викладачем;

недозволене співробітництво, зокрема при виконанні студентських проектів, що подаються як результати самостійної роботи; використання недозволеної допомоги під час виконання індивідуальних та контрольних завдань;

повторне подання здобувачами освіти письмових робіт, які вже подавалися як звітність з інших дисциплін, без дозволу викладача;

підробка підписів в офіційних документах (залікових книжках, актах, звітах, угодах тощо);

надання відгуків або рецензій на наукові або навчальні роботи без належного проведення їх експертизи;

надання співробітниками Військової академії (м. Одеса) недостовірної інформації про заклад, його освітні програми, систему оцінювання, результати навчання, конкурси тощо;

неправдиві повідомлення здобувачів освіти про події, які вимагають припинення освітнього процесу, перенесення контрольних заходів тощо (техногенні аварії, стихійні лиха, загроза вибуху тощо).

3.10. Для забезпечення академічної доброчесності Військова академія (м. Одеса):

проводить навчання з академічної доброчесності, зокрема з академічного письма;

вживає заходів для недопущення надмірного навчального навантаження здобувачів освіти, забезпечує відповідність обсягу і рівня складності завдань для самостійної роботи часу, відведеному навчальним планом на її виконання.

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

3.11. Кожен педагогічний, науково-педагогічний, науковий працівник зобов'язаний формувати та утверджувати культуру академічної доброчесності здобувачів освіти шляхом:

- особистого дотримання академічної доброчесності;
- навчання принципам і правилам академічної доброчесності, підвищення рівня обізнаності здобувачів освіти щодо академічної доброчесності;
- стимулювання та заохочення здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;
- формування завдань, що сприяють творчому підходу здобувача освіти до їх виконання;
- унікнення завдань для здобувачів вищої освіти, що полягають у відтворенні загальнодоступної інформації;
- припинення виявлених ним порушень академічної доброчесності здобувачами освіти;
- застосування до здобувачів освіти виховних заходів реагування на порушення академічної доброчесності;
- притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності у випадках і порядку, визначених внутрішніми актами.

4. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

4.1. Процедура проведення перевірки академічних та наукових текстів здобувачів вищої освіти, наукових, науково-педагогічних, інших працівників Військової академії (м. Одеса) здійснюється інформаційною онлайн-системою виявлення збігів/ідентичності/схожості, яка рекомендована Міністерством освіти і науки України, на наявність запозичень із текстів репозитарію Військової академії (м. Одеса) та оприлюднених в Інтернеті.

4.2. Можливості інформаційної онлайн-системи:

- доступ для необмеженої кількості користувачів для одночасної та паралельної роботи із сервісом;
- зручний та легкий інтерфейс;
- швидка перевірка роботи на ознаки плагіату різними способами;
- генерування інформативного звіту про перевірку текстів у різних форматах (PDF, DOC, DOCX, ODT, RTF, TXT, HTML, ZIP);
- перегляд документу і роботи з ним в системі без зміни його форматування;
- зберігання файлів у системі та можливість їх завантаження;
- знаходження текстових збігів у роботах, що написані українською, англійською, німецькою, іспанською та іншими мовами;

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

виділення усіх текстових збігів кольором і надання списку посилань на оригінальні джерела, які можна переглянути за допомогою системи у зручному інтерфейсі;

самостійне регулювання параметрів пошуку плагіату;

знаходження та вилучення правильно процитованих речень та списку використаних джерел;

автоматичне визначення заміни символів і літер у тексті, а також зворотна автоматична підстановка в текст правильних, і пошук на плагіат;

дистанційна робота зі здобувачами вищої освіти, науковими, науково-педагогічними працівниками;

надання можливості викладачам коментувати роботи здобувачів вищої освіти.

Завдяки детальним звітам, що генерує інформаційна онлайн-система, процес оцінювання кожної роботи викладачем стає значно простішим та швидшим. Викладачі можуть дистанційно давати завдання здобувачам вищої освіти та коментувати їх роботи, надаючи індивідуальні рекомендації або зауваження, що сприятиме поступовому вдосконаленню здобувачами вищої освіти навичок академічного письма.

4.3. За підготовку файлу роботи, що підлягає перевірці, відповідає автор цієї роботи. Формат файлу повинен бути прийнятним для перевірки на плагіат (підтримуються формати файлів .doc, .docx, .pdf, .odt, які не містять елементів захисту). Робота надається на перевірку разом із актом експертної комісії про відсутність відомостей з обмеженим доступом.

4.4. Під час підготовки файлу роботи забороняється використовувати будь-які методи обманювання сервісів перевірки на академічний плагіат, зокрема, забороняється:

заміна текстових символів на візуально ідентичні зображення;

заміна окремих букв одного алфавіту на аналогічні за написанням букви іншого алфавіту (наприклад, заміна кириличних букв “АаВЕеІіКМНОоРрСсТтУХх” на відповідні латинські і навпаки);

вставка додаткових текстових символів, які візуально невидимі.

У випадку виявлення факту спроби обману під час перевірки на наявність академічного плагіату в поданих роботах приймається негативний висновок зі складанням відповідного протоколу і така робота не приймається до захисту (не рекомендується до публікування).

4.5. Наказом начальника Військової академії (м. Одеса) призначається відповідальна особа за перевірку робіт на ознаки плагіату.

Відповідальна особа після отримання файлів робіт від авторів проводить перевірку на академічний плагіат за такою процедурою:

завантажує файли робіт в онлайн-сервіс завантажує файли робіт до інформаційної онлайн-системи виявлення збігів/ідентичності/схожості;

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

перевіряє завантажені файли робіт з матеріалами репозитарію Військової академії (м. Одеса) та оприлюднених в Інтернеті;

зберігає на локальних носіях розширені електронні звіти щодо результатів перевірки, у яких міститься інформація про відсоток унікальності робіт.

За результатами перевірки роботи на ознаки плагіату відповідальною особою надається довідка про рівень оригінальності твору (Додаток 1).

4.6. Відповідальна особа несе відповідальність:

за подання в довідці недостовірної та неправдивої інформації;

за невчасну перевірку роботи на плагіат та формування довідки – за умови дотримання термінів подачі тексту роботи автором.

4.7. Під час перевірки використовується така шкала унікальності твору:

висока унікальність – робота допускається до захисту або (та) опублікування;

задовільна унікальність – робота потребує доопрацювання та повторної перевірки;

низька унікальність – робота потребує доопрацювання та повторної перевірки;

неприйнятний рівень – робота до розгляду не приймається.

Рішення щодо рекомендації до публікації, необхідності доопрацювання або відхилення ухвалюється за результатами перевірки.

Для наукових та навчально-методичних праць, у т.ч. магістерських та дисертаційних робіт	Для навчальних та дипломних робіт бакалаврів	Рівень оригінальності твору	Рекомендована дія
понад 85 %	понад 80 %	висока унікальність	текст вважається оригінальним
від 75 % до 84 %	від 60 % до 79 %	задовільна унікальність	оригінальність задовільна, слід пересвідчитись у наявності посилань для цитованих фрагментів
від 55 % до 74 %	від 50 % до 59 %	низька унікальність	матеріал може бути прийнятий до розгляду після доопрацювання та перевірки наявності посилань для цитованих фрагментів та з умовою обов'язкової наступної перевірки на оригінальність

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

менше 54 %	менше 49 %	неприйнятний рівень	матеріал до розгляду не приймається
------------	------------	------------------------	--

4.8. Виявлені у тексті твору запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

власними назвами (індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у тому числі найменуваннями установ, назвами праць, які досліджувалися у творі, бібліографічними посиланнями на джерела тощо);

усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;

належним чином оформлені цитуваннями;

самоцитуванням (фрагментами тексту, що належать автору твору, опубліковані або оприлюднені в електронній формі ним у інших творах), якщо воно допускається редакційною політикою видання.

4.9. Показники оригінальності (унікальності) академічних текстів у відсотках можуть бути змінені за рішенням вченої ради Військової академії (м. Одеса) та фіксуються у відповідному протоколі засідання з урахуванням специфіки дисципліни та із зазначенням підстав такої зміни, але не може бути суттєво нижчою за рекомендовані. Ця норма доводиться до відома здобувачів вищої освіти (авторів).

4.10. Процедурі обов'язкової перевірки підлягають такі види робіт:

кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти освітніх ступенів бакалавр та магістр (дипломні роботи та проєкти). Перевірка курсових робіт, розрахунково-графічних робіт, рефератів та інших завдань не є обов'язковою і може здійснюватися вибірково або за поданням начальника (завідувача) кафедри;

рукописи дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії/доктора наук, що подаються до захисту;

рукописи монографій, підручників та навчальних посібників, поданих на розгляд вченої ради Військової академії (м. Одеса) з метою надання рекомендації до друку;

рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакційних колегій наукових фахових видань або організаційних комітетів конференцій, семінарів тощо на етапі подання роботи автором до розгляду для публікації.

4.11. Перевірка на академічний плагіат здійснюється:

кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ступенів бакалавр, магістр – на етапі подання матеріалів робіт для розгляду кафедрою на попередньому (малому) захисті (відповідальною особою відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти);

рукописи дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії – на етапі публічної презентації наукових результатів дисертації, доктора наук –

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

на етапі попередньої експертизи (відповідальною особою науково-організаційного відділу);

рукописи монографій, підручників та навчальних посібників та інших творів, які подаються на розгляд вченої ради Військової академії (м. Одеса) – на етапі попередньої експертизи, яка розглядає всі види видань перед тим, як вони будуть розглянуті вченою радою, не пізніше ніж за п'ять днів до початку засідання (відповідальною особою науково-організаційного відділу);

рукописи статей, тези доповідей на етапі надходження до редакційних колегій наукових фахових видань або організаційних комітетів конференцій, семінарів тощо (відповідальною особою науково-організаційного відділу).

4.12. Завданням інформаційної онлайн-системи виявлення збігів/ідентичності/схожості є визначення ступеня подібності тексту кваліфікаційної, академічної чи наукової роботи до текстів документів, що містяться в репозитарії Військової академії (м. Одеса) та Інтернеті. Роботи, для яких виявлено значний відсоток подібності, не можуть бути кваліфіковані (прийняті до розгляду) як такі, що містять плагіат. Рішення щодо наявності або законності запозичень, знайдених інформаційною онлайн-системою виявлення збігів/ідентичності/схожості, приймається на засіданнях випускових кафедр, науково-технічної ради, вчених рад інститутів (факультету) та Військової академії (м. Одеса), разовою спеціалізованою вченою радою залежно від виду академічного тексту, що проходить перевірку, відповідно до цього порядку.

4.13. Перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти здійснюється в термін не більше 5 календарних днів.

4.13.1. Перед перевіркою на академічний плагіат здобувач вищої освіти (автор кваліфікаційної роботи):

готує файл кваліфікаційної роботи у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат;

може самостійно перевірити кваліфікаційну роботу за допомогою безкоштовних програм чи сервісів і ознайомити з результатами перевірки керівника кваліфікаційної роботи;

подає готовий файл завершеної кваліфікаційної роботи своєму науковому керівнику.

4.13.2. Науковий керівник кваліфікаційної роботи (або безпосередньо здобувач) передає її в електронному вигляді відповідальній особі для перевірки на академічний плагіат.

4.13.3. Довідка про рівень оригінальності твору, яка є результатом перевірки, в 2 екземплярах передаються на відповідну кафедру.

4.13.4. Роботи, які мають низький рівень оригінальності тексту, повертаються здобувачам вищої освіти на доопрацювання в термін не більше

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

2 календарних днів, після чого відправляється на повторну перевірку, яка здійснюється в термін не більше 3 календарних днів.

4.13.5. Роботи, які мають неприйнятний або низький рівень оригінальності тексту за результатами повторної перевірки, не допускаються до захисту.

4.14. Перевірка рукописів дисертацій здобувачів наукового ступеня доктора філософії та доктора наук на академічний плагіат здійснюється в термін не більше 5 календарних днів.

4.14.1. Перевірка рукописів дисертацій на академічний плагіат проводиться на підставі заяви здобувача наукового ступеня.

4.14.2. Для перевірки рукопису дисертації на академічний плагіат здобувач наукового ступеня:

готує файл дисертації у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат;

подає готовий файл дисертації відповідальній особі;

подає заяву щодо перевірки рукопису дисертації на академічний плагіат (Додаток 2).

4.14.3. Відповідальна особа перевіряє рукопис дисертації, надає електронний звіт щодо результатів перевірки та довідку оригінальності твору.

4.14.4. Роботи з низьким рівнем оригінальності повертаються здобувачу на доопрацювання за умови обов'язкової повторної перевірки рукопису дисертації.

4.14.5. Роботи з неприйнятним рівнем оригінальності до розгляду спеціалізованою вченою радою не надаються.

4.15. Перевірка рукописів монографій, підручників та навчальних посібників та інших видань на академічний плагіат здійснюється в термін до 5 календарних днів та є обов'язковою умовою прийняття їх до розгляду вченою радою Військової академії (м. Одеса).

4.15.1. Перевірка рукописів монографій, підручників, навчальних посібників та інших видань проводиться на підставі заяви автора (авторів).

4.15.2. Перед перевіркою на академічний плагіат автор (автори) монографії, підручника, навчального посібника та інших видань:

готує файл рукопису у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат;

подає заяву щодо перевірки рукопису дисертації на академічний плагіат (Додаток 3);

подає готовий файл рукопису відповідальній особі.

4.15.3. Відповідальна особа після отримання файлу рукопису та заяви від автора (авторів) перевіряє на академічний плагіат рукописи, повідомляє про показник (відсоток) унікальності рукопису та надає довідку оригінальності твору за результатами перевірки.

4.15.4. Результати перевірки на академічний плагіат враховуються при прийнятті кафедрою (факультетом) рішення про порушення клопотання щодо

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

надання рекомендації монографії, підручника, навчального посібника та інших видань до друку.

4.15.5. У випадку низького рівня оригінальності тексту поданого рукопису обов'язково проводиться повторна перевірка після доопрацювання автором (авторами). Повторна перевірка здійснюється у термін не більше 3 календарних днів з дня надходження виправленої версії рукопису. Лише після цього рукопис подається на розгляд вченої ради Військової академії (м. Одеса).

4.16. Перевірка рукописів статей у фахових виданнях Військової академії (м. Одеса) на академічний плагіат здійснюється в термін не більше 5 календарних днів.

4.16.1. Показники оригінальності (унікальності) рукописів статей у відсотках встановлюється для кожного періодичного наукового видання та фіксуються у редакційній політиці.

4.16.3. Перед перевіркою на академічний плагіат автор (автори) статті: готує файл рукопису статті у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат;

подає готовий файл рукопису відповідальному секретарю видання.

4.16.4. Для перевірки на академічний плагіат відповідальний секретар надає файл рукопису відповідальній особі у термін не більше 3 календарних днів з дня його отримання від автора (авторів).

4.16.5. Відповідальна особа після отримання файлу статті перевіряє рукопис на академічний плагіат, повідомляє відповідального редактора наукового видання про показник унікальності рукопису статті у відсотках та надає розширений електронний звіт щодо результатів перевірки (довідку оригінальності твору).

4.16.6. Результати перевірки на академічний плагіат враховуються при прийнятті рішення про допущення рукопису статті до публікування. Рукописи з неприйнятним або низьким рівнем оригінальності не приймаються до розгляду.

4.16.7. Автори рукописів та головні редактори періодичних наукових видань несуть персональну відповідальність за публікацію рукописів наукових статей, що не пройшла перевірку на академічний плагіат.

5. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

5.1. У разі незгоди з результатами перевірки автор (автори) твору має право на апеляцію.

5.2. У разі надходження апеляції за наказом начальника Військової академії (м. Одеса) створюється комісія для розгляду апеляції. Комісія за фактом академічного плагіату може створюватися як з ініціативи військовослужбовців, працівників Збройних Сил України та здобувачів вищої освіти, так і за заявами

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

сторонніх осіб, а також дорученнями Міністерства освіти і науки України, Міністерства оборони України, відповідних державних установ.

5.3. Персональний склад членів комісій формується з досвідчених та авторитетних наукових і науково-педагогічних працівників Військової академії (м. Одеса). До складу комісії можуть включатися інші особи (за їхньою згодою), які не є учасниками освітнього процесу Військової академії (м. Одеса) (за їхньою згодою).

5.4. У процесі розгляду апеляцій на результати перевірки навчальних, кваліфікаційних, магістерських робіт здобувачів вищої освіти до складу комісії залучаються представники курсантських підрозділів.

5.5. Апеляція розглядається апеляційною комісією в тижневий термін з наступного дня після видання наказу начальника Військової академії (м. Одеса) про створення апеляційної комісії, якщо інший термін не встановлено в наказі.

Висновки апеляційної комісії оформлюються відповідним протоколом.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ З ПИТАНЬ ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. За рішенням начальника Військової академії (м. Одеса) створюється уповноважений орган – колегіальний орган Військової академії (м. Одеса), уповноважений відповідно до Закону України “Про академічну доброчесність” розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та/або застосовувати заходи реагування на порушення академічної доброчесності; або призначається відповідна уповноважена особа з числа педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників Військової академії (м. Одеса).

6.2. Особа, яка має докази, що свідчать про ознаки порушення академічної доброчесності, вчиненого учасником освітнього процесу, має право повідомити про це письмово (у паперовій чи електронній формі) начальника Військової академії (м. Одеса), який протягом трьох робочих днів приймає одне з таких рішень:

про надсилання відповідного повідомлення до уповноваженого органу (уповноваженої особи);

про утворення уповноваженого органу (призначення уповноваженої особи) та надсилання до нього (неї) відповідного повідомлення;

про притягнення особи до академічної та/або дисциплінарної відповідальності у випадку, визначеному частиною сьомою статті 37 Закону України “Про академічну доброчесність”, з підстав та в порядку, визначених внутрішніми актами. Повідомлення підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація містить фактичні дані, що вказують на можливий факт порушення академічної доброчесності, які можуть бути перевірені. В іншому випадку

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

уповноважений орган (уповноважена особа) має право залишити повідомлення без розгляду.

6.3. Уповноважений орган (уповноважена особа) Військової академії (м. Одеса) протягом 10 робочих днів з дня надходження повідомлення:

ухвалює рішення про початок розгляду повідомлення за встановленою процедурою або про залишення повідомлення без розгляду і повідомляє про це заявника;

надсилає/надає особі, стосовно якої надійшло повідомлення, його копію та не пізніш як за три робочі дні до дати розгляду інформує її про дату, час і місце розгляду повідомлення.

Розгляд повідомлення здійснюється в порядку, затвердженому колегіальним органом Військової академії (м. Одеса), з дотриманням принципів і основних правил реагування на порушення академічної доброчесності, визначених Законом України “Про академічну доброчесність”.

6.4. Процедура розгляду питання про порушення академічної доброчесності включає такі стадії:

повідомлення особи про подання скарги: відповідач має бути ознайомлений із висунутою проти нього підозрою, особливостями процедури розгляду даного питання; здобувач вищої освіти, науковий або науково-педагогічний працівник може визнати свою вину в допущеному порушенні; у такому разі розгляд питання не проводиться, а факт визнання провини враховується при визначенні виду академічної відповідальності.

проведення розслідування: процедура розгляду питання передбачає опитування свідків (свідком може бути будь-який учасник освітнього процесу, якому відомі обставини, що стосуються справи); вивчення першоджерел (публікації, підсумкові роботи); проведення консультацій з експертами (експертом може бути особа, якій доручено провести дослідження матеріальних об’єктів, явищ і процесів, що містять інформацію про обставини справи, й дати висновок із питань, які виникають під час розгляду справи і стосуються сфери її спеціальних знань); інші заходи, необхідні для проведення об’єктивного розслідування;

завершення розслідування та підготовка звіту.

За результатами розгляду питання та з’ясування всіх істотних обставин Комісія готує письмовий звіт, який містить наступні складові:

вступна частина (дата складання та строки проведення розслідування, учасники процедури розгляду порушення правил академічної чесності та зміст скарги);

описова частина (інформація по суті питання, яка була розглянута Комісією);

мотивувальна частина (обставини та докази, які Комісія взяла до уваги);

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

резолютивна частина (офіційні висновки та рекомендації для прийняття рішення).

Якщо член Комісії не погоджується зі звітом, він має право викласти окремо свою думку, яка складатиме невід'ємну частину звіту. Усі учасники процесу мають бути ознайомлені з результатами розгляду питання і, якщо вважають за необхідне, мають право подати письмові зауваження або заперечення до звіту.

6.5. Особа, яка підозрюється в порушенні академічної доброчесності, має право:

- знати про дату, час і місце проведення засідання та бути присутньою на ньому під час розгляду питання про притягнення її до академічної відповідальності;

- знайомитися з усіма матеріалами щодо встановлення фактів порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, вповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

7.1. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно вимог чинного законодавства України.

7.2. За порушення правил академічної доброчесності наукові та науково-педагогічні працівники притягуються до таких видів відповідальності:

- дисциплінарна;

- адміністративна та кримінальна;

- клопотання про позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;

- інші види, передбачені чинним законодавством України.

7.3. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі вищої освіти притягуються до таких форм відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);

- повторне проходження навчального курсу;

- попередження;

- позбавлення академічної стипендії;

- відрахування зі складу Військової академії (м. Одеса).

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

7.4. Встановлення факту незадовільної оригінальності (низької унікальності) є підставою відмови у наданні рекомендації для друку або відправлення цих матеріалів на доопрацювання.

7.5. Низький відсоток оригінальності робіт здобувачів вищої освіти ступенів “бакалавр”, “магістр” є підставою для прийняття комісією рішення про недопущення до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання або видачу нового завдання, відрахування здобувача.

7.6. Виявлення фактів плагіату у творах ад’юнктів є підставою для розгляду питання щодо доцільності подальшого навчання такої особи в ад’юнктурі.

7.7. Встановлення фактів плагіату в творах ад’юнктів, що опубліковані без перевірки, є підставою для заборони автору включати такі твори у перелік своїх наукових та науково-методичних публікацій.

7.8. Наукові та науково-педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти та їх керівники несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, передбачену законодавством України.

7.9. Військова академія (м. Одеса) залишає за собою право звернутися до відповідних органів щодо затвердження свого рішення про позбавлення наукового ступеня або вченого звання осіб, в академічних текстах яких виявлено плагіат.

7.10. Звернення осіб щодо порушення їх авторського права розглядаються на засіданні Комісії з етики та доброчесності Військової академії (м. Одеса).

8. ПОПЕРЕДЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

8.1. Система запобігання академічного плагіату розповсюджується: на наукові та навчально-методичні праці учасників освітнього процесу Військової академії (м. Одеса);

статті у наукових періодичних виданнях Військової академії (м. Одеса); дисертації здобувачів наукового ступеня доктора філософії або доктора наук, випускні кваліфікаційні та магістерські роботи здобувачів вищої освіти.

8.2. Заходи щодо запобігання академічного плагіату спрямовані на дотримання прав інтелектуальної власності, підвищення якості навчання, розвиток навичок коректної роботи з оприлюдненими (опублікованими) джерелами інформації, формування сумлінного дотримання вимог наукової етики, а також активізацію самостійності при написанні оригінальних авторських творів.

8.3. Попередження плагіату в академічному середовищі Військової академії (м. Одеса) здійснюють структурні навчальні та наукові підрозділи

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

шляхом проведення комплексу профілактичних заходів, які складають систему запобігання та виявлення академічного плагіату.

8.4. Система запобігання та виявлення академічного плагіату включає процедури та заходи з:

- формування колективу, який не сприймає академічну нечесність;
- створення умов, що унеможливають академічний плагіат;
- виявлення академічного плагіату в наукових статтях, монографіях, дисертаціях, підручниках, навчальних виданнях;
- притягнення до відповідальності за академічний плагіат.

8.5. Заходи із формування колективу, що не сприймає академічну нечесність, включають:

формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів із визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у наукових і навчальних працях матеріали;

ознайомлення наукових, науково-педагогічних та інших працівників Військової академії (м. Одеса), а також здобувачів вищої освіти з документами, що унормовують запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат;

включення до виховної роботи факультетів, кафедр заходів із формування у здобувачів вищої освіти вивчення етичних норм, що унеможливають академічний плагіат;

створення умов, що унеможливають академічний плагіат.

8.6. Профілактика усіх видів плагіату здійснюється шляхом стимулювання наукових, науково-педагогічних та інших працівників Військової академії (м. Одеса), здобувачів вищої освіти усіх ступенів вищої освіти та форм навчання до самостійного виконання письмових робіт.

З цією метою:

розробляються Методичні рекомендації щодо захисту кваліфікаційних робіт, Методичні рекомендації щодо захисту магістерських робіт, у яких стисло викладаються основні уніфіковані вимоги до правильного оформлення посилань та цитувань матеріалів, що використані у письмовій роботі;

ознайомлюються здобувачі вищої освіти усіх ступенів вищої освіти та форм навчання з основними вимогами до написання письмових робіт і акцентуванням уваги на принципах наукової етики, коректного використання інтелектуальних здобутків та уникнення академічного плагіату (копіляції), правилами опису використаних у роботі джерел та оформлення цитувань шляхом надання консультативної допомоги науковими керівниками (науковими консультантами) на всіх етапах виконання наукових робіт;

організуються бібліотекою Військової академії (м. Одеса) заходи з популяризації основ інформаційної культури;

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

інформуються наукові, науково-педагогічні та інші працівники Військової академії (м. Одеса), здобувачі вищої освіти про рекомендовані показники оригінальності тексту письмових робіт та відповідальністю у разі виявлення факту академічного плагіату;

здійснюється заслуховування та обговорення письмових робіт, що виконуються у Військовій академії (м. Одеса), на засіданнях кафедр або інших структурних підрозділів, в яких виконувалася робота;

організовується самостійна перевірка авторами своїх робіт, які вони подають до опублікування, на оригінальність із використанням відповідних програмно-технічних засобів;

здійснюється публічний захист кваліфікаційних та магістерських робіт;

організуються наукові конференції з метою представлення доповідей за результатами кращих письмових робіт.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Положення затверджується вченою радою Військової академії (м. Одеса) та вводиться в дію наказом начальника Військової академії (м. Одеса).

9.2. Зміни і доповнення до цього Положення розглядаються і затверджується вченою радою Військової академії (м. Одеса) та вводиться в дію наказом начальника Військової академії (м. Одеса).

9.3. Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Військової академії (м. Одеса) в межах своїх повноважень.

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

Додаток 1

Форма представлення результатів перевірки твору на академічний плагіат

**Довідка
про рівень оригінальності твору**

1. Назва роботи

(вказується повна назва без скорочень)

2. Вид роботи

*(дисертація, монографія, наукова стаття, магістерська робота, дипломна робота,
навчальний посібник тощо)*

3. Автор (автори)

(військове звання, прізвище, ініціали)

4. Дата надходження роботи _____

5. Дата перевірки _____

6. Відсоток схожості з джерелами Інтернету та бібліотеки, у %: _____

7. Відсоток цитат, у %: _____

8. Унікальність тексту без цитат та запозичень, на які є посилання: _____

9. Ім'я файлу, зі звітом про перевірку, сформованим програмою:

10. Особа, що здійснювала перевірку:

11. Назва системи виявлення збігів/ідентичності/схожості:

12. Підстава для перевірки:

13. Обґрунтування щодо вилучення джерел:

14. Висновок за результатами перевірки:

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

Підпис особи, що здійснювала перевірку _____

Зразок довідки

**Довідка
про перевірку на академічний плагіат**

1. Назва роботи: “Проблеми захисту інтелектуальної власності у Збройних Силах України”
2. Вид роботи: кваліфікаційна робота (магістерська)
3. Автор (автори): старший лейтенант Самуйлик М.І.
4. Дата надходження роботи: 04.02.2024
5. Дата перевірки: 06.02.2024
6. Відсоток схожості з джерелами Інтернету та бібліотеки, у %: 0,0%
7. Відсоток цитат, у %: 0,0%
8. Унікальність тексту без цитат та запозичень, на які є посилання: 86%
9. Ім'я файлу, зі звітом про перевірку, сформованим програмою: “Самуйлик_магістр_345”
10. Особа, що здійснювала перевірку: провідний науковий співробітник відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти працівник Збройних Сил України Альбещенко О.С.
11. Назва системи виявлення збігів/ідентичності/схожості: онлайн-сервіс “Unicheck”
12. Підстава для перевірки: наказ начальника Військової академії (м. Одеса) від 19.01.2024 № 47 “Про закріплення тем кваліфікаційних робіт за здобувачами вищої освіти факультету підготовки спеціалістів ракетно-артилерійського озброєння”
13. Обґрунтування щодо вилучення джерел: вилучених джерел немає (виявлена схожість з іншими джерелами не є академічним плагіатом та інше)
14. Висновок за результатами перевірки: магістерську роботу рекомендовано/не рекомендовано до захисту як таку, що має високий/задовільний/низький/неприйнятний рівень оригінальності твору.

Підпис особи, що здійснювала перевірку: _____

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

Додаток 2

Зразок заяви здобувача ступеня доктора філософії / доктора наук

Заступнику начальника академії –
начальнику науково-організаційного
відділу

в/зв, ПІБ

ЗАЯВА
щодо самостійності дисертаційної роботи

Я, в/зв, П.І.Б.,

заявляю: моя дисертаційна робота на тему

“ _____ ”

(назва роботи)

виконана самостійно, і в ній не міститься елементів плагіату.

З правилами чинного Положення про академічну доброчесність у Військовій академії (м. Одеса), згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови у прийнятті роботи до захисту і застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений(а).

Про використання Системи виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості в роботах здобувачів освітньо-наукового ступеня “доктор філософії” (“доктор наук”) оповіщений(а) та надаю свою згоду на обробку та збереження моєї роботи в Базі даних Військової академії (м. Одеса). Також надаю Військовій академії (м. Одеса) право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Системі виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися/завантажуються для перевірки Системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та користувачами, які мають

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Робота для перевірки Військової академії (м. Одеса) надається в друкованому та електронному варіанті. Електронна версія моєї роботи збігається (ідентична) з друкованою.

 Дата

 Підпис

Додаток 3

Зразок заяви авторів рукописів монографій, підручників та навчальних посібників, наданих на рекомендацію до друку

Голові вченої ради Військової академії
(м. Одеса)

 в/зв, ПІБ

**ЗАЯВА
щодо самостійності опрацювання рукопису**

Я (Ми), в/зв, П.І.Б.,
заявляю (заявляємо), що моя (наша) робота

“ _____ ”

(назва рукопису)

виконана самостійно і в ній не міститься елементів плагіату.

З правилами чинного Положення про академічну доброчесність у Військовій академії (м. Одеса), згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску роботи до публікації та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений(а). Про використання Системи виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості в інших роботах оповіщений(а) та надаю свою згоду на обробку та збереження моєї роботи в Базі даних Військової академії (м. Одеса). Також надаю Військовій академії (м. Одеса) право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Системі

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися/завантажуються для перевірки Системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт. Робота для перевірки Військовою академією (м. Одеса) надається в друкованому та електронному варіанті. Електронна версія моєї роботи збігається (ідентична) з друкованою.

Дата

Підпис